

**TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK
TEDNIK**

**Solidarnostni
koncert**

Stran 2

SAMOPOSTREŽBA
natura
062 776-361

HIT FAST FOOD
LJ. 25. MAJ 13. PRG
Tel. (062) 776-513

Priloga:
**Razokvirjena
beseda**

TEDNIK

LETO XLV, ŠT. 14

Ptuj, 9. aprila 1992

CENA 40 TOLARJEV

Takole so koncert spremljale najmlajše obiskovalke. (Posnetek: LAN-GERHOLC.)

Solidarnostni koncert navdušil Ptujčane

3. aprila je bil v športni dvorani Center solidarnostni koncert. Pokrovitelja sta bili občini Ormož in Ptuj, glavna sponzorja pa TGA Kidričevo in Petrol Maribor. Ogladalo si ga je okrog 2500 obiskovalcev, ki so navdušeno zaploskali petnajstim pevcem oziroma ansamblom. Koncert ptujske bolnišnice »Še nerojenim srčkom« je prinesel okrog dva milijona tolarjev. Z njimi bodo kupili nujno potrebno medicinsko opremo za porodnišnico. (Več na str. 2.)

MG

NE ODLAGALIŠČU TUDI V CIRKULANAH

Haloz ne damo, tudi Haložani smo Slovenci

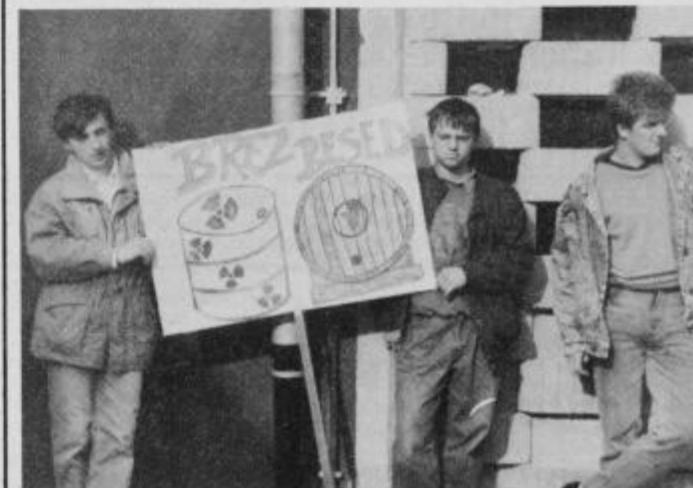
Nad dvesto ljudi se je zbralo v soboto popoldan v Cirkulanh na dvorišču osnovne šole in ob novi večnamenski dvorani. Kot prej v Zavrču, Žetalah in v Leskovcu so tudi tu nedvoumno in odločno povedali, da nizko in srednje radioaktivnih odpadkov v Haloze ne sprejmejo za nobeno ceno. Protesta so se tudi tokrat udeležili predstavniki ptujske občine s predsednikom skupščine in izvršnega sveta na čelu in predstavniki sosednjih krajevnih skupnosti. Kot priloga je bilo tam neobičajno število policijskih vozil!

Iz zvočnikov je zvenela pesem Zelena je moja dolina, vmes pa so govorniki znova in znova poudarjali tisto, kar danes pojejo že ptički v tem lepem, a siromašnem delu Slovenije. Ob tem si človek domišlja, da ni sile, ki bi tako odločnim ljudem vsilila nekaj, česar oni nočejo. Poloti pa se ga tudi občutek nelagodja ob misli na politične spletke, ki se utegnejo v zvezi s tem dogajati in dogoditi.

Krajevna skupnost Cirkulane je poslala skupščini Republike Slovenije protestno pismo, v katerem sporoča, da bodo Haloža-

Na trditev, da je odlagališče radioaktivnih odpadkov devetindesetodstotno varno, so se v Cirkulanh odzvali z idejo, da naj potem te odpadke hranijo kar v Cankarjevem domu. Tisti odstotek nevarnosti bodo tam lažje nadzirali, saj je v Ljubljani za to dovolj ustreznih strokovnjakov.

Sicer pa so Haložani dobrohotni ljudje. Birokratom v Ljubljani ne bodo postavili računa za stroške, ki so jim jih povzročili že z omenjanjem Haloz kot možnega odlagališča, tudi časa, ki ga zapravljajo za proteste, jim ne

Nad dvesto ljudi je v Cirkulanh protestiralo proti radioaktivnim odpadkom.

ni sami odločali o svoji usodi. Iz Cirkulanh so vesoljni Sloveniji in vodstvu v Ljubljani tudi s protestnega shoda ponovno poslali odločni glas proti odločitvam na račun revnega haloškega človeka: »Tudi Haložani smo Slovenci.«

bodo zaračunali. Svetujejo pa jim, da jih končno pustijo pri miru. Če nimajo sredstev in volje za nudenje učinkovite pomoči za izboljšanje življenja v Halozah, naj jih vsaj ne spravljajo v še večjo nesrečo.

JB

Učenci in učitelji iz Leskovca na sobotni delovni akciji

Nov sadovnjak pri leskovški šoli

Otroci in učitelji osnovne šole Leskovec so zavihali rokave ter se lotili urejevanja zemljišča, kjer je bil star sadovnjak, ga očistili in pripravili za zemeljska dela. V petek in soboto so sadili sadike jablan — v petek so jim priskočili na pomoč tudi srednješolci iz kmetijske šole v Ptuj.

Kot je povedala ravnateljica Sonja Zakelšek, so si že precej časa prizadevali izkoristiti ta del zemlje in urediti vzorčni nasad ter ljudem pokazati, kako je mogoče čim boljše izkoristiti haloško zemljo. Pri tem so naleteli na razumevanje pri Ministrstvu za kmetijstvo v Ljubljani, pri Kmetijski svetovalni službi, pa tudi pri krajevni skupnosti in starših učencev, ki so prispevali hlevski gnoj. Sicer so tudi starši želeli pomagati pri delu, vendar so učenci to z veseljem opravili sami. Ravnate-

ljica jih je pohvalila, da so pridni. V soboto, ko smo jih obiskali, so resnično zelo vestno vihteli krampe in motike, posajenih so imeli že nad polovico od šeststo sadik. Seveda so bili prav tako pridni učitelji.

Vse skupaj je teklo pod strokovnim vodstvom Ane Jagarinec, učiteljice na ptujski kmetijski šoli, ki bo tudi vnaprej pomagala pri negi sadovnjaka. Gre za različne sorte jablan: elstar, gloster, idared in jonagold. Kot pravi Ana Jagarinec, bodo učenci tako na

najboljši način spoznali značilnosti posameznih sort, potrebno gnojenje in zaščito, prav tako bo sadovnjak kot vzorec služil drugim prebivalcem tega dela Haloz. Sicer pa je zelo pomembno, da mladi že v osnovni šoli spoznajo osnovne skrivnosti obdelovanja zemlje.

Mladi v Leskovcu zelo radi delajo in se izpopolnjujejo s prakso. Če bodo leskovškemu zgledu sledili še kje, bo v prihodnje v ptujski kmetijski šoli več učencev.

Mladim leskovskim sadjarjem in njihovim mentorjem želimo obilo pridelka in zdravega sadja za šolsko kuhinjo, pa še za prodajo.

J. Bračič

UGODNO UMETNA GNOJILA INA KUTINA

	VELEPRODAJNA CENA - 1 TONA	MALOPRODAJNA CENA-50K
KAN	12.951 SLT	712 SLT
NPK 13-10-12	15.512 SLT	853 SLT
NPK 15-15-15	19.200 SLT	990 SLT
NPK 7-20-30	20.938 SLT	1.090 SLT

PRI KUPLJENI KOLIČINI NAD 7 TON.VAM BREZPLAČNO DOSTAVIMO NA DOM

BOLCAR AGROAVTOMETAL
SPUHLJA 53, 62250 PTUJ
TEL. 062 776-515, FAX 062 776-208

Turquerije bodo odprli 15. aprila

Razstava »Srečanje z Jutrovim na ptujskem gradu« je projekt dveh držav. Slovenije in Avstrije. Po prvih informacijah naj bi bilo v sosednji državi večje zanimanje za razstavo kot v Sloveniji. Pripravila jo je Marjeta Ciglencečki (ptujski Pokrajinski muzej) v sodelovanju z avstrijskim kolegom dr. Maximilianom Grothausom in drugimi strokovnjaki. Na ogled bo od 15. aprila do 15. decembra na gradu vsak dan od 9. do 17. ure.

Razstavo bodo odprli 15. aprila ob 17. uri. Slavnostni govornik bo dr. Matjaž Kmecl, član predsedstva Republike Slovenije. Ob tej priložnosti bo zaigral madžarski ansambel Kecses, ki je specialist za turško glasbo, zaigrano na evropski način. Po končani otvoritvi bo ob 19. uri v romanskem palačju celovečerni koncert madžarskega ansambla.

Organizatorji pričakujejo, da se bo otvoritve udeležilo okrog petsto gostov. V osmih mesecih naj bi si razstavo ogledalo okrog sto tisoč obiskovalcev.

MG

PRVO DRŽAVNO PRVENSTVO SLOVENIJE V JUDU

ČLANI — ČLANICE **SOBOTA, 11. APRIL — ŠPORTNA DVORANA TABOR**

Program:
10.00 — otvoritev prvenstva
— borbe v predtekovanju
— finalne borbe članic

15.30 — nastop Folklornega društva Lancova vas
— nastop Plesne šole Fredi
— nastop mladih judoistov JK Drava

16.00 — finalne borbe članov (odprli jih bo dr. Dušan Plut, član Predsedstva Republike Slovenije)

Sponzorji:
Sonja — proizvodno-trgovsko-storitveno podjetje Ptuj
MOM, d.o.o., Ptuj
Rent-a-car Caissa, d.o.o.
EME, d.o.o., Slovenska Bistrica
Nizke gradnje Ptuj, p.o.

*** 100 NAGRAD ZA 100 IZŽREBANIH VSTOPNIC ***

SREDA
15. april

TV SLOVENIJA 1

8.30 Program za otroke: Geniji in genijanci, igrana serija (6/8). 9.20 J. Haydn: Prava stanovitost. 11.10 J. Mortimer: Nenavadno poletje, pon. angl. nadalj. (3/4). 12.00 Poročila. 16.05 Galaktična odiseja, pon. japonske dokum. serije (1/9). 17.00 Dnevnik 1. 17.10 Klub Klubuk, kontaktna oddaja za otroke. 19.10 Risanka. 19.30 Napovednik. 19.30 Dnevnik 2. 20.30 Film tedna. 22.00 Dnevnik 3. 22.25 Kronika, kanadska poljudnoznanstvena serija, 1/26. 23.00 Sova: Krila, amer. naniz., 11/15; Anno Domini, amer. nadalj., 4/12; Ves svet je oder, angl. dokum. oddaja, 7/13.

TV SLOVENIJA 2

15.45 Osmi dan, pon. 16.35 Sova, pon.: Chelmsford leta 123, angl. naniz., 7/7; Anno Domini, angl. nadalj., 3/2; J. Strauss: Romanca št. 2 OP. 18.00 Regionalni programi Maribor. Slovenska kronika. 19.00 Psiho. 19.30 Dnevnik ORF. 20.00 Filmska serija. 20.30 Športna sredo. 22.30 Koncert v režiji A. Marthalerja W. A. Mozart: Violinski koncert v D duru, 2. oddaja. 22.55 Yutel.

HTV 1

8.35 Tv koledar. 8.45 Servisne informacije, pregled tiska. 9.00 Tuja dokumentarna serija, pon. 10.00 Poročila. 10.05 TV šola. Predmetni pouk. Program za učence 3. in 4. razreda. 11.00 Konferenca za tisk vlade R Hrvatske. 12.00 Poročila. 12.05 Serijski film, pon. 13.00 Tisk, tuji dopisniki o Hrvatski. 14.00 Poročila. 16.15 Poročila iz regionalnih studijev HTV. 16.35 Šolski program. 17.05 Risanka. 17.15 Poročila v angl. jeziku. 17.20 Gremo dalje. 18.00 Poročila. 18.05 Družinske teme. 18.35 Serijski film. 19.25 Nocjo... 19.30 Dnevnik 1. 20.05 V velikem planu. 21.35 Oddaja resne glasbe. 22.35 Dnevnik 2. 23.00 Slika na sliko. 23.45 Poročila v angl. jeziku. 23.50 Poročila v nem. jeziku. 23.55 Poročila.

HTV 2

16.50 TV koledar. 17.00 Malavizija: Polna hiša, humoristična serija, pon. (16/22); Muppet Show, Risanke. 20.05 Igrani film. 21.45 Serijski film. 23.55 Blue Moon.

TV AVSTRIJA 1

10.30 Robin Hood, kralj klatažev, pustolovski film, 1938 (Errol Flynn, Olivia de Havilland). 12.05 Uroda, risanka. 12.15 Reportaže iz tujine. 13.00 Čas v sliki. 13.10 Roza in Rozalinda. 14.05 S telesom in dušo, zadnji del serije. 14.50 Moda osebno. 15.00 Otroški spored. 15.05 Niklaas, fantič iz Flandrije, serijska risanka. 15.30 Eno-rog, lutkovna igrana. 15.55 Helmi, otroški prometni klub. 16.00 Živalski kotiček. 16.05 Lipetov sen, pravljica zgodba v treh delih. 16.30 Mini leksikon. 16.55 Teleskop. 17.00 Mini čas v sliki. 17.10 Spored po željah. 18.00 Čas v sliki. 18.05 Me ženske. 18.30 Skrivnost Sahare, zadnji del serije. 19.22 Znanje. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Sport. 20.15 Zloglasna lady, angl. pustolovski film, 1983 (Faye Dunaway, Alan Bates). 22.55 Mladi Törless, nemško-francoski film, 1966 (Mathieu Carrière). 0.20 FBI, kriminalna serija.

TV AVSTRIJA 2

8.30 Vremenska panorama. 12.40 Leksikon umetnikov. 12.45 Wagner: Siegfried, 2. dejanje opere. 14.05 V Španjo in nazaj, prijetno potovanje. 15.00 Inšpektor Clouseau, kriminalna komedija, 1976 (Peter Sellers; Herbert Lom). 16.40 Avstrijski gledališki muzej. 17.00 Fotopanorama. 17.30 Dežela in ljudje. 18.00 Inšpektor Hooperman, serija. 18.30 Živalski kviz. 19.00 Lokalne novice. 19.30 Čas v sliki. 20.00 Kulturne novice. 20.15 Čas v sliki da capo. 22.30 Večerni šport, nato Čas v sliki.

RTL PLUS

6.00 Dobro jutro. Nemčija. 9.00 Iakšno je življenje. 9.50 Bogat in lep. 10.15 Dr. Welby. 11.05 Striček Bill. 11.30 Tik tak. 12.00 Družinski dvoboj. 12.30 Opoldanski magazin. 12.50 Grozno prijazen družina. 13.15 Santa Barbara. 14.05 Springfieldova zgodba. 14.50 Šef. 15.45 Čips. 16.40 Tvegano! 17.45 Igra. 18.00 Enajst 99, v živo. 18.45 Poročila. 19.20 Nazaj v preteklost. 20.15 Narodna glasba. 21.15 Gottschalk. 22.20 Stern TV. 23.00 Priročnost za ljubezen. 23.30 Benny Hill. 24.00 Airwolf. 0.55 Boj proti mafiji. 1.40 Cona somraka. 2.05 Polet v svobodo, pustolovski, 1990 (James Earl Jones).

SAT 1

6.00 Dobro jutro. 8.20 Očarjiva Jeanne. 9.05 08/15, ponovitev filma. 10.40 Narodna glasba, ponovitev. 11.35 Kolo sreče. 12.15 Čar gora. 12.40 Tip dneva. 12.45 TV-borza, vmes Poročila. 13.35 Pod kalifornijskim soncem, Jeanne. Falcon Crest. 16.00 Booker. 17.05 Pojdi na vse. 18.15 Bingo. 18.45 Poročila. 19.20 Kolo sreče. 20.15 Srce na palčki, veseloligra v treh dejanjih. 1992. 22.00 Akutno, afetre, analiza, argumenti. 22.35 Schreimakers v živo. 23.35 Poročila. 23.45 Amulet smrti, nemški film, 1974 (Vera Tschechowa, Rutger Hauer). 1.10 Pet pred dvanajsto. 1.40 Sport, PGA, Jersey Open.

UGANKARSKI SLOVARČEK

- ALTO = model Suzukija
- ASOR = eden izmed Kristusovih prednikov
- CIM = rudnik pri Mostarju
- ČADAK = mesto v Uzbekiji SSR
- ESINO = italijanska reka, ki se izliva v Jadransko morje blizu Ancone
- GUACAMOLE = mehiška jed iz avokada
- LIEBMANN = nemški filozof, eden utemeljiteljev novokantovstva, znan kot tvorec parole »Nazaj h Kantu« (Otto, 1840—1912)
- NEREJ = v grški mitologiji bog morja, oče petdesetih hčera
- TROSA = švedsko mesto jugozahodno od Stockholma
- Rešitev križanke št. 739
- VODORAVNO: morski lev, operativa, stvaritev, Timm, Nela, kakao, Eri, ara, tiran, TT, Linete, DT, porota, Atar, Mirsad, evolucije, članstvo, risa, slava, reta, Ra, Stern, NK, Langerholz, Kenji, ajdovka, jodid, IK, IT, negator, Iveta.

Uznamenju

od 21. 3. do 20. 4. OVEN
od 23. 7. do 23. 8. LEV
od 23. 11. do 21. 12. STRELEC
od 21. 4. do 20. 5. BIK
od 21. 5. do 21. 6. DVOJČKA
od 22. 6. do 22. 7. RAK
od 24. 8. do 23. 9. DEVICA
od 24. 9. do 23. 10. TEHTNICA
od 24. 10. do 22. 11. ŠKORPIJON
od 22. 12. do 20. 1. KOZOROG
od 21. 1. do 19. 2. VODNAR
od 20. 2. do 20. 3. RIBI

Table with 12 columns: SESTAVIL EDI KLASINC, SPOLNA CELICA V BIOLOGIJI, ŠPANSKI FILOZOF, VHODNO PRED-DVERJE, RUDNIK PRI MOSTARJU, JAPON. NABI-RALKE BISEROV, MOLČANJE, KDOR ONANIRA, MOČNO RAZSTRE-LYVO, FLINAST OGLJIKO-VODIK, MEHIŠKA JED IZ AVOKADA, ANTI-MONCI/SUJANIK, GOSTO VKUHANA SADNA MEZGA, EMICA (LJUBIK), INOZEMKA ATOMSKA PEČ, RUDNINA ALUMI-NIJEV SILIKAT, MESTO V DALMACIJI ŠOKRATOV TOŽILEC, IVAN TAVČAR KRISTUSOV PREDNIK, INDIJSKI DROBIŽ RIBA POLENOVKA, DESNI PRITOK UNE, radio TEDNIK ptuj, 740, VRSTA BIENČINA, AMERIŠKI PESNIK ŠVEDSKO MESTO, BOMBONI, IGRALEC NA OBOO ITALIJ RTV, DANILU PUĐGAR FR. ŽEN. IME, DCMNEVA, radio TEDNIK ptuj, GIBANJE, OKENSKI OKVIR, NASELJE PRI SOLČAVI, MODEL SUZUKIJA, TOVARNA V CELJU OŠTANEK ALKANA, KOTOR NACIJA, POPRAVLJALKA UR, KIKINDA SLI-KARSKI ČOPIC, NAJVIŽJI VOJAŠKI ČIN ZVIJAČA, NEMŠKI FILIŽOP BERAC IZ «OOISEJE», SPLETKAR, ZAPLOT-NIK, REKA V ITALIJI, IME ZA DEZELE ILIROV, KENNETH KAUNDA, GRŠKI BOG MORJA, SLOV. IGRALEC (ALI), PIŠEC SATIR, TVORBA MISIČ-NEGA VLAKNA, radio TEDNIK ptuj, EXEMPLI CAUSA, radio TEDNIK ptuj, TURČIJA, STRANSKI DEL MEDENICE, MESTO V UZBEŠKI SSR

razokvirjena beseda

ptuj, aprila 1992 leto I, št. 3

Majda Hadolin

*Nemo se gnete
med ljudmi samotna duša
in s priprtimi vekami
išče upanja v ljudeh:
slepca išče slepca...*

Obrazi:

*nedosegljive želje,
porušeni ideali,
večna razpotja,
dolčas...*

Kako globoko je molčanje...

*Čreda vidi, vendar ne opazi
bistva tvojih glasno izgovorjenih misli.*

Primož

Majda Hadolin

Slika

*Molk...
Beton,
topotanje korakov
potuhnjeno odmeva med zidovi.
Sivina...
Vlažen vzduh smoga
pritiska k tlom
in gmote kamenja mečejo sence na pot.
Cestar dremavo grebe odpad,
branjevka razlaga blago,
v daljavi raznašalec časopisov...
Labirint,
v obrazih iščem svoj obraz.*

Kri, ki se lahko poveže v samotni krik, odmevajoč po puščavi ali doneč močneje od najglasnejšega bobnenja, je zarohnel.

Kriki, odmevajoči kriki.

Bobnenje, prihajajoče od vsepovsod.

Tone zvokov, veleče se na mikrogramski papir.

Od nekod se sliši sopenje in hropenje, vrata se odpirajo in tleskajo, okna izmetavajo.

Odmevi bučijo, vprašanja kričijo.

Kri in ti.

Rdeče sonce, rdeče morje, rdeče luči, rdeči oblaki, prelivajoče se barve z zarisanimi ločilnimi črtami.

KRITIK(i)

Govorite, kar hočete! Vseeno nam je, kajti Zemlja bo še kar rotirala, gnilo jabolko bo kljub vsemu padlo z drevesa na tla in voda v banji se bo dvignila vsakič, ko si bo Arhimed omočil noge.

Sestradane, lačne oči boljčijo in iščejo misleč, da je konzervirana hrana boljša.

Seveda, preparirana je in prepojena s tisočimi dodatki, njene sestavine so natehane po strogih pravilih.

Mar res mislite, da ste nam sposobni zgraditi okvir?!

Kaj bi vendar počeli brez nas?

Nemočno tavajoč bi iskali rešitev, kakršno vam mi ponujamo sami.

Kar ugriznite v ta sveži sadež in ne pozabite Malega princa.

UREDNIŠTVO

Jelka Pšajd

Resna

Rekla sem:
Ljubim te.
In hitro dodala:
Saj v resnici te pa ne.
Samo hecam se.

Resno mislim.

Jelka Pšajd

Odločitev

Obtičal si v mojih ustih.
Govorijo,
da boš za vedno moj.

Včeraj pa sem se odločila.

Pljunila sem na pločnik.
Ženska z belo lisico
je stopila na pljunek.

Še vesela je lahko,
da ji ni spodrsnilo.

Jelka Pšajd

Klas Berlič: Metuljev ples

85./86.

Ne puščaj me same nocej.

Radio je crknil,
po tv je vojna,
jaz bi se pa rada pogovarjala.

S teboj.

O ljubezni.

Lepo bi se bilo pogovarjati
s teboj o ljubezni.

Samo da ti nisi tako zaljubljen
in ne veš,
kaj pomeni sedeti
pred tv z vojno
in crknjenim radiom.

Se sreča,
da ne veš.

Klas Berlič

Ples metulja

Tanka linija
gladkih, gracioznih smeri,
nežnih, idealnih črt.
Podoba živega boga.

Dva grajeni za ples,
dolgi, dolgi loki,
počasni, čutni gibi.
Premiki plešočega čustva.

Skozi mikroskop W. A. Mozarta ali predsmrtne blodnje

Zakaj jajce ni okroglo in zakaj. Čemu so sove še vedno nočne ptice in čemu. Kako to, da so stari Grki imeli že dovolj denarja za preživetje in kako to. In s kom si včeraj zapustil disco in s kom. In pri kom si včeraj večerjal in pri kom.

Zdaj te imam pa dovolj in to že krepko. Če mi takoj ne poveš vsega in takoj, ti bom vzel vozniško dovoljenje in to vozniško. In če me boš še naprej tako debelo gledal in gledal, ti bom povedal, da sem tvoja mati. In če še to ne bo dovolj, ti bom povedal še nekaj, in ker si ti zelo zabiti, ti bom povedal še to in to, da si zabiti. A vem, da to ni mogoče, zato bom poklical na pomoč vse ljudi tega sveta, da ti bodo, po hitrem postopku povedali da in da, torej sem. In kljub temu da si zelo butast in da ti je treba eno stvar enkrat povedati, ti bom zdaj povedal nekaj strašnega, a povedal ti bom le, če mi oblubiš, da mi ne bo treba enkrat povedati. Tiri ti bim pivil, di si ti zili nir. In čiš zdi tigi ni rizimiš, ti bom povedal, da sem vse samoglasnike v tem stavku zamenjal z enim samoglasnikom in to je iii. Kapiraš in kapiraš ali ti je treba še samo enkrat povedati? Ah, ubožec, toda če dobro premislim, mi ni treba več povedati nobene skrivnosti, zakaj jaz sem svoboden. In če sem svoboden in svoboden, to pomeni, da sem svoboden in svoboden. In če sem svoboden, mi ni treba povedati več nobene skrivnosti, zato ker sem svoboden. In če boš še malo nakladal, ti bom povedal, da si svoboden.

In če ti bom to povedal, potem boš vedel, da si svoboden. In če boš vedel, da si svoboden, potem ti ne bo treba izdati več nobenega čeka — ha, pa te imam. Kradel bi rad, a? Če bi pa to rad, potem pa kar izvoli, ker če ti povem, da boš prav kmalu spet nesvoboden, boš ti rekel, da sem nor. In če boš ti rekel, da sem jaz nor, potem bom jaz rekel, da si ti nor, in potem bova oba vedela, da sva oba nora. In če bova to vedela in to, potem naju več ni treba skrbeti za najino svobodo, ker o tem bo razpravljajal drugi svet.

Vendar če zdaj povzamem in ugotovim, da smo spet tam, kjer smo bili še pred petimi minutami, lahko z veseljem izjavim, da nismo prišli daleč. To

da če bi hoteli priti daleč, je potrebna v prvi meri pot, narkar se zemljevid te poti, na katero se bomo podali, če bomo hoteli priti daleč. In ta daleč ni tako blizu, kot si nekateri predstavljajo. In če sodimo po ljudeh, ki si ta daleč predstavljajo blizu, potem lahko z veseljem srcem ugotovimo, da daleč sploh in sploh ni blizu. Če bi pa hoteli, da bi ta daleč bil blizu, pa bi bili morali že prej in prej ukrepati. In če bi bili in bili že prej ukrepani, bi zdaj, ampak točno zdaj ta daleč bil naenkrat blizu. In če bi ta daleč bil naenkrat blizu, potem tisti, ki so mislili, da je daleč blizu, potem tisti ne bi bili v zmoti in bi si lahko kupili srečko. In to, vam jaz rečem, že dosti pomeni. In če sklepamo po pomenu kupljene srečke, potem — ne — toda lahko re-

čemo, da imajo pač nekateri srečo. Ampak jaz vam rečem, sreča je opoteča.

Ako pa je še ta sreča, ki je opoteča, če je še ta sreča sreča, potem ni več opoteča in tako se pridevnik opoteč počasi izgubi v slovenskem jeziku. Zato bi rad v imenu svojih najbližjih poudaril, da mi srečanje s srečo pomeni več kot pa srečanje s srečo, ki ima srečo. Zato ker takšna sreča odbija pridevnik opoteč in to ji zamerim. In ako smo že pri zameri, naj še naznamim, da v mojem življenju še ni bilo zamere (zakaj sem to napisal, ne vem). In ako pobrskamo po vsej literaturi, ki nam jo ponuja knjižnica, bomo lahko skupaj rekli, to je naše življenje. Mnogi se bodo vpraševali ZAKAJ TAKO? In mi bomo povedali, da je to

le delček naše kulturne dediščine. In če, kako ali kako drugače, ... bi kdo hotel jesti ... vops, ... bi kdo hotel kaj več vedeti in spoznati našo kulturno dediščino, ga bomo z veseljem napotili na ZAVOD ZA KULTURNO DEDIŠČINO.

Pa bo srečen. Vendar skozi pseče oziroma pasje oči je svet viden le kot svet-črn in svet-bel. Pa ne v pomenu svet-slab in svet-dober, ampak v dobesednem pomenu. To pomeni, da bel kot sneg in črn kot premog. Ah, ubogi spi, prikrajšani so za harmonijo barv. Ampak vse slabe strani imajo še svoje dobre strani. Naj obrazložim. Če, ako je v črno-beli tehniki slabo to, da je one prikrajšano za harmonijo barv, potem je tu dobra stran ta, da tisti, ki živijo v črno-beli tehniki, nimajo motiva za prepri, kaj je modra in kaj zelena barva, torej jim je usojeno, da se ne kregajo med sabo. In to je ravno najboljšo.

Mir in sožitje naj vladata med ljudmi — od kod je to? Kdo bi vedel, ampak s tem se jaz ne bom utrjal, ker je to zelo brez potrebe. Toda potreba je vse, kar potrebujemo. In če so potrebe prevelike, se ponavadi zamaši stranišna školjka. No, pustite me, da razložim. Če imamo poln želodec in moramo na potrebo, potem bo izmeček iz naše d... tako velik, da školjka tega ne bo zmogla požreti, zato se bo — zamašilo.

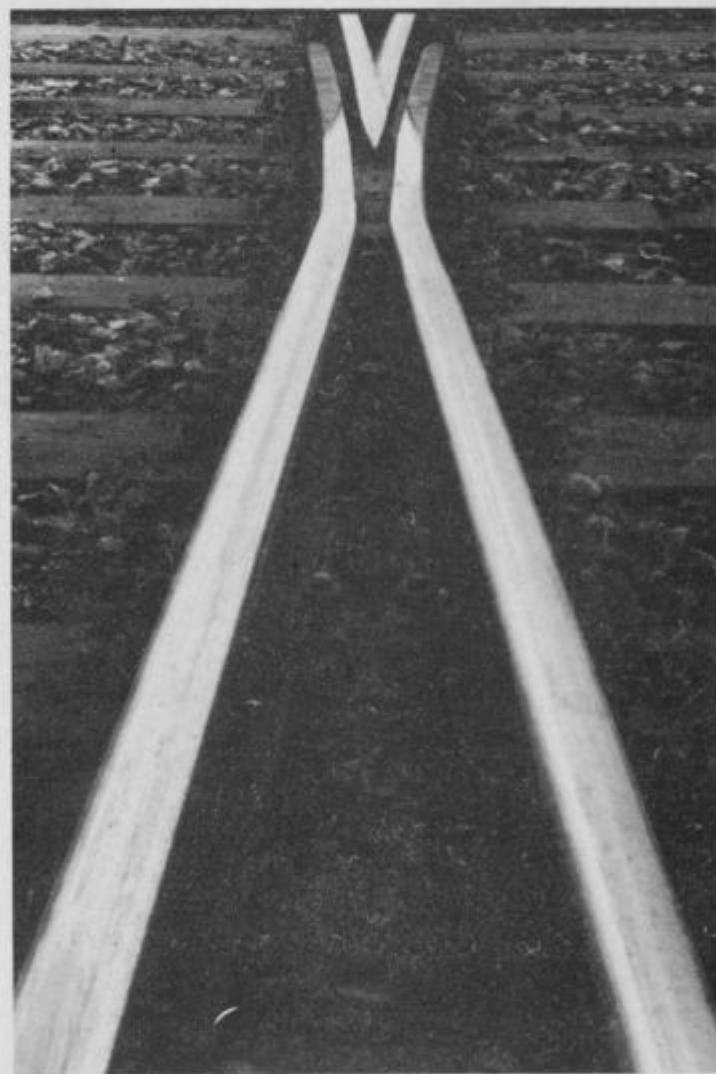
Skozi prosojno spalno srajco sem opazoval tisto, čemur vsi pravijo POKRAJINA, zato me imajo vsi za ... Ampak tukaj je še to, čemur pravimo razum, in zakaj ne bi razum prevladal, če že moramo v take skrajnosti, ko drugo več ne pomaga, ha?

In če mi pri priči ne izprazniš koša za smeti, bom poklical še mamo, da ti bo pomagala.

»... v pouličnem streljanju je bilo na stotine ranjenih, katerih matere so že v skrbeh, zakaj ti mulci se nikoli ne potepajo sami tako pozno naokrog...

Prevladovalo bo oblačno vreme, v poznih popoldanskih urah lahko pričakujemo krajše plohe, ki bodo kaj kmalu prenehale. Zato in zato bodite tako dobri in ostanite in ostanite še naprej z nami.

Videti — opaziti. Primož.

Gregor Geč

Zgodnja pesem

Pet in petnajst
Mama prižge luč —
Eksplozija svetlobe v hipu
Jutro

XOX. Boris Farič, Fotoklub Ptuj.

Nataša Jenuš

Neko popoldne

zazvoni telefon
on!
vabi me k sebi
peš
z vlakom
z avtobusom
s stopom

še najraje bi poletela
škoda da nimam kril

Nataša Jenuš

Jaz

včasih ne počnem nič
drugega razen da se
zavedam da sem in
sem srečna

TA TEŽA

$F_g = m \times g$
— vleče me k sebi
— tlak se veča
— napetost se povečuje
vse se nabija
vse je naelektreno

SE ŠE SPOMNIŠ. BARBARA.
KAKO BILO JE.
KO CVETEL JE MAJ.

Žareče oglje
pečina z razbrazdanimi podolji
reka ob vznožju gore
prsti išočji bližine
vetra piš bo odnesel
sedem debelih
in suhih let.

Stoječe domine.
Vedno prežeče postave.
nagibajoče se v smislu vetra.
Željne bližine —
ob kateri propadajo.

Tako žalosten.
nedolžen in lep.
z rožo v laseh
in solzo na licu

Ne joči. Pierrot,
rodil se bo nov dan.

Nataša Jenuš

Photography by Paul Hampton

rimski stebri v
moji sobi na steni
ljubimca plakat me
je stal 130 SLT z
veseljem sem ga plačala
takrat sem srečala V.

Mono Ton

Prsti kora
napeti kot rezila
ob sečnji
zvokov pomladi
zvokov poletja
jeseni
zime zvokov
napeti
kot bosih zvezd
tetiva
(utrjenih v pare stopal).
Plešejo ob
glasbi
morskih vetrov.

Kot kipi v
luči
brez svetlobe.

Plešejo.
Plešejo glasbe brez in plesa.
Zdaj.
Ob padcih lun.
Ob rojstvih sonc.
Enako.

Zmeraj.
Na valove pribit pleše
gineče zvezde molk.
Šumeče.
Šumeče.
Šumeče.
Bolj in bolj in bolj.
Zven postaja šum.
Šum postaja molk.
Vedno
enako mrtev
zmeraj
drugače tih.

Dež

Dež opral je
lubje
s kože
ananasovih lupin.
Iz kislin
napravlil
rože:
iz odmeva
trni,
s koreninami kot
mir
v prostoru
z vegastimi koti,
iz udarcev stenske ure stenami.
V sredini prostora,
ki ni prostor,
in časa,
ki kot jasa,
posejana med kisle trave,
ždim.
Klečim.
Stojim.
Sedim.
Ležim.
Ne vem.
Križan in vpet
med korenino
in med cvet
zavem se.
da v prostoru,
ki ni prostor.
Da v prostoru
z vegastimi koti
iz udarcev stenske ure stenami
poganja sadež.
Iz mene.
Vame.
Oblepljen z ljubjem
je
ananasovih oblin.
Dežuje.
Le klepet dežja
moti mir
sterilnosti odmevov časa,
ki ni čas.
Jasa.
Zaustavljen na njenih klancih neulovljivo lovim.

Samo

Ko umre zavesa
starih žarkov pot
zapre se
kot pot
Upognjenih—
nakičenih z mrakom,
ki pada skozi.
Kakor veja novembra
neslišno
pljuska
ob moja
ob.
Ko umre zavesa
očrta til
pomešan z glasovi
Tujca
šape stisk:
božajoče okno
postrani.

Počasi
čas
ugaša;
kakor
nikolirojen
meni
razjeda
sebe.
Okrog sebe.
Tiha, tiha
zavesa
polni
padlo lužo
ujetih
spominov.
ki kakor
veja
v novembru
neslišno pljuskajo

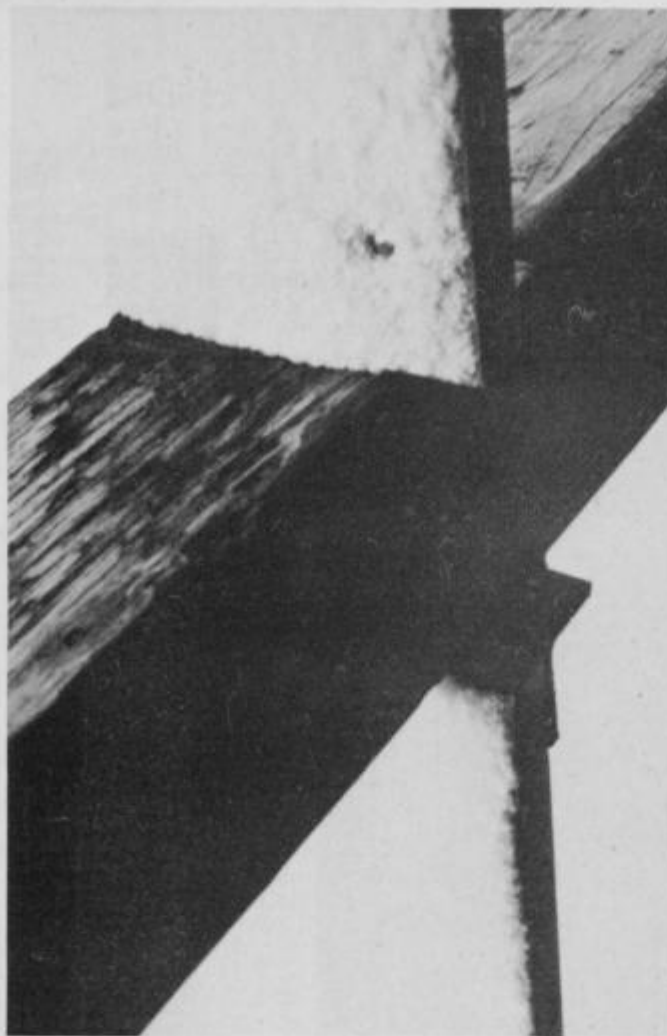
ob moj
ob.
Ko zaniha,
se starih žarkov pot
zapre
kot
pot.
ki več ne pade nikdar
vanjo
vame.
Bodo tudi jutri
rozine gnale
iz
dlni
iz črnega
tila?

Tanja Rozman

Nedosegljivost

Moja slika
v tvojih očeh.
Moja misel v
tvoji misli.
Moja golota v
tvoji domisljivi.

24. 2. 1992

Tanja Rozman

Hudournik

Prihaja dež.
Dež kot težki zastor
spominov.

Dežne kaplje
trkajo, razbijajo
po mojem telesu.

Reka ljubezni
odhaja.

Kdo?

11. 2. 1992 OXX. Boris Farič, Fotoklub Ptuj.

Tanja Rozman

Orhideja

Dotik.

Zagori.

Prsti se sprehajajo.

Ustnice se sprehajajo.

Gori.

Kratek stik.

Krik.

Proseč pogled.

Vlažna koža gasi ogenj.

Vse besede zadenejo ob

zid tišine in utonejo v morju.

Utonejo. Ugasnejo.

Telesi dovolita, da ju zaliva val s peskom.

3. 3. 1992

Film Divja orhideja je skoraj resničen.

Tanja Rozman

Vedno

Vonjam
neskončno dišeče rože.

Mislil.

Gledam

svobodno sinje nebo.

Tišina.

Uživam

v objemu večne vode.

Ostane na bregu.

Rada bi umrla

v toplini objema.

Zaspi.

Hočem se utapljati

v nežnosti poljuba.

Zamoči.

19. 2. 1992

Barbara Krajnc

Ceremonije so potrebne

Hočem te posrkati
med svoje steklene stene
in te obsipati
z mesečino svojega telesa.

Kdo bo gledal to mirno,
nezanesljivo morje,
ko bodo zamrli
mogočni valovi strasti?

Dala te bom vgraditi
med stare čase pozabljenih svetov
in ti bom prebirala bele obraze
vsak večer hodečih mimo najinega okna.

Hočem postati
neprebavljen delček časa,
zgodovina, potres, taka kot
veter, ki je to dokazal.

Črke so zelo nesmiselno odkritje,
ker jih zlorablja
vsak nezadovoljen mimohodec
in jih kaže v svarilo zadovoljnemu.

Želim, da me raztrga
nepomemben trk kozarca ob kozarec
in da roka ostane topla in mirna,
ne meneč se za zločine.

Kamen, kamen, ki leži
na pravi poti, me z vso silo
opominja, da ni rodovnik vse,
da moram tudi jesti in piti.

Res?

Oh, kako prazni sta
besedi preživetja in koliko neslanih šal
sta preživelil. Spanje ju ozdravlja.

Mrak, ni mi več za tvoje dotike
tudi soncu se ne privoščim,
in dež je le zahrbtni samec,
ko si zaželiš tišino in toploto.

Velik človek si, a kaj je poleg.
morje in sladkor, ki ti posladka kakav?
Vstajaš.
Vem, da bo nevihta.

A sonce, ki ga čakam, je strupeno
in zelo žareče, zato nobenih dotikov,
nobenih dotikov,
sama želim preživeti svoj mir.

Temna noč
se preveša v svetli dan,
utrjuje me proseče jutro.
Vem, vem, nekaj se mora zgoditi.

Konec se mora zgoditi!
Smešno, kako zdaj utrujenost izginja,
da veš, iskala te bom tudi v vetru in listju,
kajti veliko svetov me je rodilo.

Lepo je bilo

*Pred ogledalom stojim
in v njega strmim:
ga vidim, vendar ne slišim.*

*Pride ona,
sede,
dvigne moje hrepenenje
in zavpije.*

*Njen krik prebije
moje hrepenenje,
ga izlije in izpije.*

*Vstane in odide
je ne slišim in ne vidim.*

Moje hrepenenje pa izgine.

Milan Krajnc-Nini

Ars Pingendi

*Prišli so po črnem
in belem.*

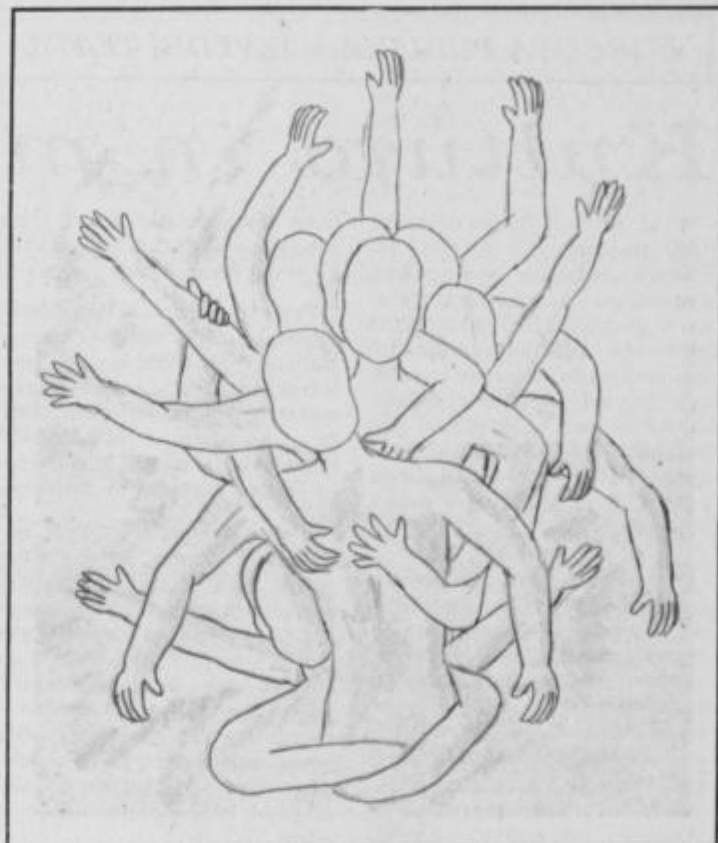
*Prišli so do plave
barve, prepleskane z zeleno
in polite z rjavo.*

Pobrisali so barve,

*jih skrili v škatle,
pokrili z odejo.*

*Odšli so naprej
po črnem in belem.*

*Prišli so do ...
se tam skrili
in z njo pokrili.*

Jelka Majcen

Jelka Majcen

Ira

Jaz... in deževna noč

*Samota ...
V meni in okoli mene ... mrak.
Noč je.
Brezvezna in brezsmiselna.
Čakam nate ...
Dež tolče po oknu ...
Brez zveze in enolično.
Ura enakomerno tiktatka.
Brez zveze in monotono.
Pogled mi tava nekje daleč:
daleč in brez cilja.
Jaz ...
Tišina ali dež?
Tema ...
Se vedno čakam nate.
Solze mi tečejo po licih.
Sovražim ...
Sovražim vse ...
... in sebe!
Sovražim, da te ni tu.
Odbilo je polnoč.
Prihaja smrt.
Odhajam počasi,
počasi in neslišno.*

(13. 3. 1991)

Mateja Muršec

Stiska

*Sonce pripeka.
Vročina.
Ljudje na ulici.

Gneča na avtobusu.
Pljuca so polna smoga.
Glavo mi bo razneslo od skrbi.
V prsih mi nekaj razbija.
Nenaden sunek in vsega je konec.*

Aleksandra Štih

Polet v naravo

*Globok spanec.
Začno se moje dobrodušne
sanje.
Bel konjič.
Lahen vetrič.
Poletela sva!
Čez morja in polja,
čez gozdove in vrtove,
čez gore in vse do
jutranje zore.
Spremljajo naju bele meglice.
Med spranjami meglic
kuka sončni blišč.
Rdeča, rumena, zlata.
V očeh se mi prelivajo
te sončne barve!
Mislim si: da bi le vsak
vedel ceniti
dar čudežne narave.*

Kultura in mladi

F. G. Lorca je dramo dokončal 1930. Napisana je z močnim kontrastom gledališča pod vplivom nadrealizma, z zavračanjem realizma v gledališču in zavračanja od gledališča, ki uspava občinstvo. Boj med prvim in drugim gledališčem je prisoten skozi celo igro. Odvija se med »gledališčem pod peskom« in »gledališčem na prostem.« Povezavo med gledališčem nam nudi Shakespearjeva drama Romeo in Julija.

Pomemben vidik v drami je »iskanje« resnice. To bi predvsem mogli pripisati nadrealizmu. Zasedimo moč ljubezni (osebe so skoraj vse nekako ljubezensko povezane), ki je bila značilna prvina nadrealizma. Saj po Octaviu Pazu »... svoboda, ljubezen in poezija« (tvorijo) »žareči trikotnik« nadrealizma. Ljubezen potisne do skrajnosti; trdi namreč, da se ljubezen lahko razvije med katerikoli dvema bitjema. Za boljše razumevanje Lorcovih čustev bi bilo

treba prebrati zbirko pesmi, ki so nastajale v istem času. Gre za zbirko pesmi **Pesnik v New Yorku**.

Pomembni učinki, ki jih doseže s špansko steno, različni odnosi v različnih gledališčih, kostumi Harlekina, prisposoda z morskim mesecem. V začetku nastopajoče osebe se predstavijo z ljubezenskimi igrami. Gre za masko, ki si jo vedno znova snemajo in nadevajo.

Nasproti Ravnatelju in trem moškim stojijo osebe, katerih videz ostaja enak. Konji ponazarjajo moško moč v odnosu, ki pa tudi ni popolnoma uravnovešen. Skratka drama je prepletena s simboli, ki so postavljeni pretežno v smisel nadrealizma. Dramska predstavitev zahteva od gledalca vsaj dobro poznavanje razmer, če ne sodelovanja v igri, saj se kasneje gledališče podre in se gledalec znajde na odru.

Nemir gledalca je Lorca dosegel z razbito strukturo, polno zaple-

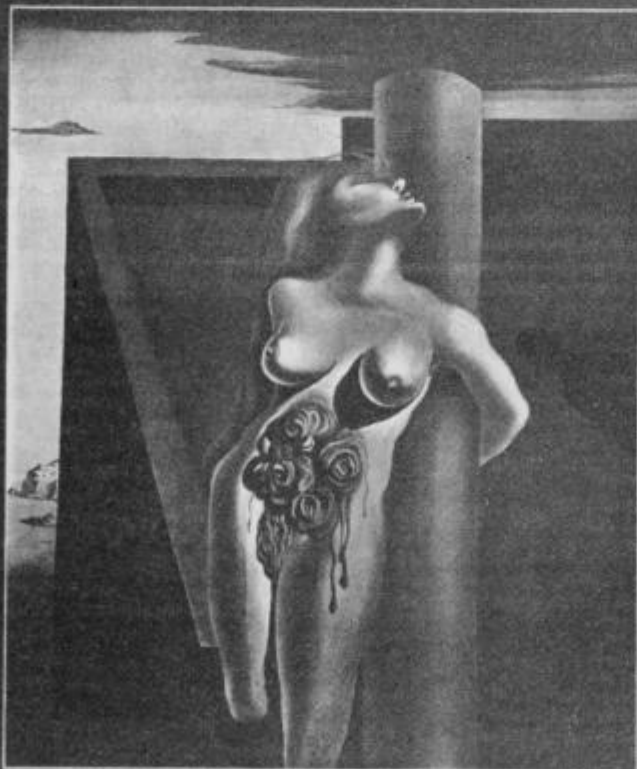
tov, ki jih vedno znova prekinja. V tem zavestnem soočanju Lorca do najintimnejše resnice njega samega nam pomaga poznavanje njegovega intimnega sveta, prek katerega lahko združimo in si ustvarimo iz še prej nelogičnih zapletov dokaj jasno sliko celotne drama.

Žal vsaj pol gledalcev Publike ni razumelo. Zakaj ne? Ker še vedno pričakujejo od teatra neko golo pripoved in niti približno niso pripravljene »sodelovati« v igri. Niti miselno ne! Teater, v katerem je pričakovati zgolj pripoved, je za nami. Zakaj bi torej igrali igre, ki

• • •

F.G. LORCA PUBLIKA

ne spadajo več v naš čas, temveč samo med to publiko?

In ne nazadnje moram omeniti tudi režiserja in hkrati igralca Barbaro Krajnc in Gregorja Geča, ki sta s svojo igro pokazala ne samo pogum, ampak tudi porajajoč se umetniški talent.

Grigorijevič

Razokvirjena beseda — literarni list srednješolcev.

Uredništvo: Majda Hadolin, Irena Kandrič, Beno Masten in Aleš Steger. Izdajatelj: Zavod Radioteknik Ptuj, Raičeva 6.

Tisk: GZP Mariborski tisk, Maribor.